

K4152-2

Mai Föke

6 kl.

3
Lõpetus.

5.9.59.

Yüri on jälle mõõdunud ja õppetöö
on alanud. Algan viimast märke har-
jutust korraliku ja selge käikijaga. Ka
väljas muutuvad ilmad jahedamaks ja
päike ei paista enam nii soojalt. Lageli-
sajab vihma ja udusse upuvad metsa-
teed. Talve saabumiseni on aga süski
võel aega. Põõsaste vahel vilksatas puna-
ne okas. Põhjasõja ajal mõllas lüüdis

ralg ja katk. Lõitsime lootikuga Piha-
 järvel. Ta andis seda kaudselt mõista, et
 homme läheme kalastama. Kärbsed kipu-
 vad vägisi tüppa. Õudselt mühisel mets
 ja mustad pilved kihutasid tawa all.
 Peagi sahisid ralgud ja langesid
 vumbid jämedad repisad.

ia

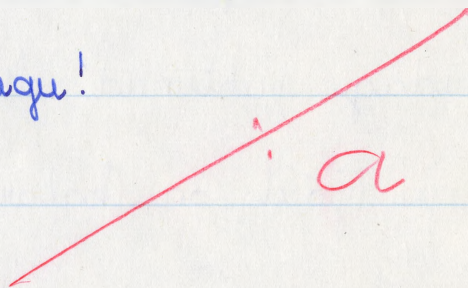
14.9.59.

Etteütlus.

Ma ei saa ta sõnadest aru. Me
 söime koogu mee. Tõnu ei tahtnud

leppida ühekülgsete seletustega. Minu
kooliõde elab ühes kümnekordses majas.
Arvata kutsid ja nitsid sa, sest pol-
nudki midagi juhtunud. Meie kodumaa
jõured ja jõed on kalarikkad. Ütle, kes
on su sõbrad ja ma ütlen, kes sa ise
oled. Tallinn on Eesti pealinn, kus asub
Eesti Vabariigi valitsus. Tartu on Eesti
ülikoolilinn. Emajõe roolab Peipsi järve.
Suur-Munamägi on kõrgemaid Eesti mä-
gesid. Pärnu on Eesti suurim linn, seal asub
ka Lydia Klaidula mälestussammas. Poiss

6
talutas pimedat varakest. Las' kasvame,
me tõusev sugu, ja ootame, mil' tuleb tunda
kus nendele, kes näevad, ^{und} kuid mähistame
kõrre sõjalugu!



16.10.59.

Etteütles.

Nõuk hobuse lõheus äkke tiikkideks.

Lool täiendas oma õpperaamatute nimestik-
ku. Juhan liis maiti kohalikkude ja Tartust
saabunud matuseliste osavõtul Alatskivi kal-
mistule. Ajakirjarikkudele korraldati huvireis

Lõuna-Euroopasse. „Kalevipoeg“ oli ilus ja suur
 sõidulaev, mis pidas ühendust Stockholm ja
 Tallinna vahel. Haapsalu on väike idülliline
 lüüsi suvitushinn. Narva ja Pärnu supelrannad
 ei unune kunagi suvitajate meelest, sest niusu-
 gust rannaliiva ei leidu teisel. Viljandi oma
 väikse järvega ja loomimael asuvate ajaloo-
 lise loomisaemetega meeldib turistidele. Gusi-
 kandke, hoogu andke, lõõtsa, poisid, sajutage,
 leki, leki, õhutage!

~~1. a~~

8.
6.11.59.

lõpetlus.

Pikkadel sügisohtudel on mõnus istuda soojas toas ja lugeda huvitavat jutusaamatust. Kõikjal on raikus, ainult tavaliselt kostavad häätsed ja sõidukite müra. Koolist saadud teadmiste, loetud saamatute ja varasemate jutustuste põhjal olen loonud enesele ettekujutuse linnast. Tõian, et linn on maapinnalt tasane. Okas- ja lehtpuumetsad annavad rikkalikku puumaterjali nii koduseks tarvitamiseks, samuti ka kaubanduseks. Linnas suuimaks jõueks on Piipri jõgi, mis voolab linnast ja Venemaa piirile. Võtsijõgi on suuimaks.

9
maks riigjäreks. Peale nende leidub Eesti palju
väiksemaid järvi ja jõgesid. Eesti suurimaks tulu-
allikaks on põllumundus. Kuid Eesti leidub ka
suuremaid ja väiksemaid tööstusi. Yuurim nendest
on Kohtla põlevkivitööstus, vabrikute, kausanduste ja
töökodadega.

A.H. Tammsaare elu ja looming.

Anton Hansen Tammsaare sündis Albu kihel-
konnas Jämsemaal perekme pojana 30. jaanuaril
1848.

10

Alghaiduse sai ta Säisküla ja Priimli valla-
koolis ja Väike-Maarja kihelkonnakoolis. Viima-
sus oli ta kooli andekamaid õpilasi ja ta kirjan-
did loeti sageli turistide ette. 20-aastasena jät-
kas ta oma õpinguid Tartus Hugo Treffneri va-
gimnaasiumis, mille ta lõpetas viie aastaga. See-
järel sõitis ta Tallinna mõneks aastaks. 1904-dal
aastal sõitis ta uuesti Tartusse, et õppida üli-
kooli õigusteaduskonnas. Selle pidi ta saavuti poe-
leli jätma, sest teda tabas kopsuhaigus. Ta sõi-
tis Kaukaasiasse. Seal paranes ta kiiresti ja
uuesti sõitis ta Tallinnasse 1919. Tallinna salis

ta oma alaliseks elupaigaks. Seal hakkas ta kirjutama oma esimesi raamatuid ja ta on üks Eesti parimaid kirjanikke, kelle nimi on tuntud ka välismaal.

Ta on ainuke Eesti kirjanik, kellele püstitati mälestussammas ta elu ajal. Kui sammas hakati püstitama ^{a. 1926}, oli üle Eesti palju rahvast kogunenud, aga kõikide suureks pettumuseks ^{oli} see, et kirjanik ise ei tulnudki. Ta oli oma iseloomult liiga tagasihoidlik.

Ta suurimaid teoseid on "Kuuksare varad", "Kaks paari ja üks aine", "Varad ja noored", "Ma

armastuse sakslast", "Olu ja armastus", "Põrgu-
põhja uus vanapagan", "Lõboja peremees", "Juudid" ja
noortele "Meie elu". Ta suurimaks teoseks loe-
takse "Tõde ja õigus", mis on ilmunud 5-es
kõites aastal 1926-1933. Mitmeid neid kaama-
tuid on tõlgitud ka soomekeelseks.

Sammsoose suri 1. märtsil 1940 ja maeti
Tallinnasse Metsakalmistule.

~~ia~~

Etteütlus.

8.2.60.

Nüüd on siis talu täiesti ka süa jõudnud, sest Rootsis algas talu hõilikut vfebruaries. Kel-
gud ja ruusad on nüüd noorte ruusumateks
sõpradeks. Hommikust õhtuni käib kelgu- ja
ruusamall vilgas tegutsus. Ja kui õhtul tüpra
tullakse, siis saavalt jõutakse süüa, pesta ning
soodisre. Väike poisik raskas lumepalli aknasse,
mis klüvisedes puures. Tema samavaruine kooliõde
õppivat hästi. Juhan kirjutasat huutavat artik-
lit kalastuse üle Peipsil. Siis kuulsin ligiruvat
kellegi kalapüüaheid samme. Samal meel rahak-

se üksteid paate laute sahel tõusvat ja
sajuvat, need on suures tõrnis mehkadalised.

AB+

Parandus.

Nüüd on sin talv tõesti ka süa jõudnud,
sest Rootsis algab talv tavaliselt veebruaris.

20/2.60.

lühitus.

Päike oli parajasti tõusnud, kui asusime
suuskadel teele. Päikesekiired peegeldusid lumel,
mis näitles kui hõbe. Kuusoksad paindu-

sid lume all. Väiksemad kuused olid üleri
 lumised ja puituid enamalt kui kõrsitarad
 sarnased. Peale taidumooni oli meil kaasa
 veel lõbus meeleolu. Olime teel suusamäele, kus
 pidid toimuma suusavõistlused. Mina koos
 oma sõpradega soovisid võistlusest osa võtta.
 Kõik osavõtjad pidid kogunema kella ühe-
 teistkümneks üles suusamäele. Tulime saem-
 sepärasest, et saaksime enne harjutada suus-
 kadel laskumist. Lume oli suusepärase ja
 suusad kippusid libisema kiiremini kui keha
 järele jõudis. Puitu lumised seljad tõenda-

sid kordusid kukumisi ruusamäel, mis oli
nile kindlasti kasuks uuelisel rõistlusele.

Sest kukumise abil õpitakse õiget ruusata-
mist.

~~1. a~~

19/3.60.

Õpetlus.

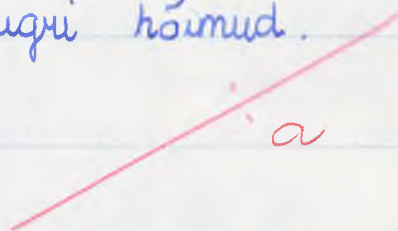
Õetlante suuret rabadusõetlusest, jüüöö
märsust, on Bornhöhe kirjutanud jutustuse
„Taruja“. Igal jaanööhtul põletatakse õetis
iidsetest algadest peale jaanituld. Enamik
meie klassi õpilastest on lutheri usku. Õpi-

lased lewad suure nuga eesti kujan-
dust. Meie talu kari on angleri tõugu.

Kagu-Eesti maakonnad on Võru- ja Setumaa.

Kuulus Rootsi kuningas Kaarel XII, keda kut-
rutakse ka Kaarel Raudpeaks, lõi Vene tsaari
Petteri ¹suurt Narva lahingus. Palju rootslasi
on rännanud välja Põhja-Ameerikasse. Meie
joomine saadasti müüa teed ja kasutame
hollandi juustu. Tellisime endale Rootsis il-
musa eesti ajakirja. Tammesaare „Kõrboja
peremees“, Vilde „Mäeküla peremees“ ja Tuglase
„Saatus“ on tõlgitud ungari keelde. August

"Mälgu, andeka Eesti kirjariku romaan "Õit-
 su meri" on tõlgi ilmurud rootsi keeles.
 Rootslased, soomlased ja ungarlased on täht-
 samad poome-ugri hõimud.



7/4.60.

Õtteütlus.

Lõuna-Euroopa linnadest meeldis
 talle eriti Viis. Hommikul saime ema poolt
 kipsetatud värsked rüütsid. Lõunaks paku-
 ti meile rüütsorste. Mu isa on elanud
 Šveitsis. Kaupluses müüdi šveitsi ja hollandi

juustu. Õpetaja tutvustas õpilasi rootsi
 sõimlemisega ja rooma maadlusega. Õma
 kodus ilusa pärsia saia. Mu vend elab
 juba mitu aastat Ameerikas. Helgi ostis er-
 dale kaks ~~amrika~~ luke. Üks kaasõpilas-
 test oli käinud Pärslas. Juhani talitussõn-
 oli üsna juukulik. Ajakirjas kirjutati muu-
 selikeist ja setu kindakirjadest. Kuigi elame ^{kaua}
 Rootsis, ei valda veel kõik rootsi keelt. Arve
 märgitakse araabia ja rooma numbritega,
 kusjuures põhiosa kirjutatakse ainult rooma-
 tega. "Kwade I" ja "Kwade II" on Oskar

10
Lutsu huvitavamaid noorte koole ja
süklusi käsitlevaid teoseid.

~~4~~

